

СЛОВО ЗАСНОВНИКА

Наталія Хвостова
Керівник редакції «У кожен двір»,
Директор Благодійного фонду
«Разом з Кернел»

Дорогі читачі!

У весняний період слідом за природою так хочеться додати свіжого подиху в життя своєї родини, містечка, села, країни. Сільським громадам Чернігівщини, Сумщини та Полтавщини це вдається на відмінно! Адже в цій справі їм допомагає підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд «Разом з Кернел». Тому в сьогоднішньому випуску «У кожен двір» пропонуємо Вам чергову порцію проектів, які, без сумніву, зробили повсякденне життя тамтешніх мешканців більш комфортним.

Розпочну з урочистих моментів. У селах регіону до Дня Перемоги пройшла традиційна привітальна акція для Ветеранів, учасників бойових дій та солдатських вдов. Представники Кернел завітали в кожну домівку Визволителів зі щирими словами привітань і продуктовими наборами, наповненими смаколиками. Всього в рамках привітального проекту презенти від Компанії та Благодійного фонду отримали 170 осіб. Яскраві фото та враження від цієї кернелівської ініціативи Ви знайдете на шпальтах газети.

Тепер поговоримо про не менш важливі справи, пов'язані з покращенням рівня інфраструктури та благоустрою. Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд направили кошти (13 тис. грн) на встановлення двох зупинок громадського транспорту в селі Бурківка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.). Також за фінансування (68 тис. грн) Компанії в селах Махнівка та Берестовець (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.) з'явилися паркани навколо Будинку культури та сільського кладовища.

Крім того, за підтримки підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) у селах проходило генеральне прибирання, своєрідна весняна толока: обгороджувалися кладовища, завозився пісок до поминальних днів, проводилось вивезення сміття. Також підприємство направляло кошти на придбання паливно-мастильних матеріалів для потреб громад.

Доцільно буде сказати й про чергову підтримку сільських установ соціальної сфери. Зокрема, у селі Товкачівка (Прилуцький р-н, Чернігівська обл.) за майже 50 тис. грн від Кернел та Благодійного фонду встановлено двері в сільській бібліотеці, відділенні поштового зв'язку, фельдшерсько-акушерському пункті, замінено склопакети в дитячому садочку та школі (по одному в кожній установі), сюди ж придбано сучасне музичне обладнання — колонки та мікшерний пульти. А ще Компанія виділила близько 20 тис. грн для встановлення трьох метало-пластикових вікон і дверей у їдальні садочка села Карпелівка (Срібнянський р-н, Чернігівська обл.).

Ще ми підготували для Вас історії тих, хто будує свою кар'єру в Кернел, розповіді про творчість пайовиків Компанії, шлях видатних особистостей. А також інформацію про розвиток соціального підприємництва в підопічних селах Компанії. Про те, як Кернел допомагає селянам втілювати в реальність мрії про власний бізнес.

Вкотре вдячні кожному за довіру! За те, що обрали Кернел і прямуєте разом з нами в майбутнє.

Божої благодаті, сонячних днів та мирного неба!

ЗМІНЮЄМО КРАЇНУ РАЗОМ!

У Кернел розроблено ряд комплексних проектів, спрямованих на **ВИРІШЕННЯ НАЙБІЛЬШ ВАЖЛИВИХ ПРОБЛЕМ У РЕГІОНАХ ПРИСУТНОСТІ КОМПАНІЇ**. Наш матеріал — про розвиток соціального підприємництва у підопічних селах Кернел.

СТОП. 2

СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ

КЕРНЕЛ СПРЯМУВАВ БЛИЗЬКО 40 ТИС. ГРН ДЛЯ СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ у соціальних установах села Товкачівка. Крім того, в тутешню школу було придбано музичне обладнання за майже 10 тис. грн.

СТОП. 3

ДОБРИЙ ГОСПОДАР

Європа славиться **ДИВОВИЖНИМИ СОРТАМИ ВІНОГРАДУ**. Втім, ці запашні соковиті плоди можна вирощувати не тільки на півдні. Варто лише правильно підібрати сорт, знати певні секрети культивування примхливої культури, запастись терпінням — і невдовзі результат компенсує всі витрачені зусилля.

СТОП. 7

У кожен ДВІР

Д Ж Е Р Е Л О Я К І С Н О Ї І Н Ф О Р М А Ц І Ї

Газета виходить за підтримки
Компанії Кернел

№ 15 (178)

19 травня 2017 р.

СИМФОНІЯ ПАМ'ЯТІ

ВСЯ КРАЇНА У МАКАХ, АБО ЯК УКРАЇНЦІ ВІДЗНАЧАЛИ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ

КЕРНЕЛ

Перемога у Другій світовій війні — це символ честі й слави наших дідів і прадідів, які мужньо стали на захист рідної землі. Традиційно до свята Ветерани, учасники бойових дій, солдатські вдови приймали вітання від компанії Кернел та Благодійного фонду «Разом з Кернел».

Цьогоріч підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд вітали Ветеранів із підопічних сіл Чернігівської, Сумської та Полтавської областей продуктовими наборами. Загальний бюджет витрат Компанії на привітальний проект склав 34 тис. грн.

СТОП. 4

ПРАВДА В ЦИФРАХ

За даними Держстату, запаси палива в Україні на 1 квітня 2017 року становлять:

	На 1 квітня 2017 р., тис. т	Приріст, зниження (–) на 1 квітня 2017 р., у % до	
		1 березня 2017 р.	1 квітня 2016 р.
Вугілля кам'яне	3199,5	-16,4	-40,1
Бензин моторний	123,4	-5,5	-25,6
Пальне дизельне	216,7	-0,8	-12,4
Мазути топкові важкі	138,6	2,7	-23,5
Пропан і бутан скраплені	14,0	0,9	н/д

Свої зауваження та пропозиції надсилайте на адресу: 01001, м. Київ, а/с 50, та на e-mail: u-kozen-dvir@ukr.net з приміткою «У кожен двір»; тел. (044) 461-88-65

Телефон гарячої лінії
0-800-50-10-59

◆ ЗМІНЮЄМО КРАЇНУ РАЗОМ!

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В ДІЇ

Сьогодні молодь усе більше прагне виїхати з села й фактично не бачить свого майбутнього на рідній землі. І це не дивно, адже зазвичай на сільських територіях відсутні робочі місця, нерозвинена інфраструктура, немає повноцінного транспортного сполучення з райцентрами та містами обласного значення. І навіть коли є бажання та змога займатися власною справою, розвивати бізнес у селі, найчастіше подібні наміри так і залишаються на рівні ідей, адже на цьому шляху чимало нового й такого, що на перший погляд викликає острах.

Разом із цим, як свідчить статистика, зараз потенціал українських сіл не розкритий і наполовину. Тому саме розвиток малого підприємництва може дати роботу й засоби до існування близько 80% українців, які проживають на селі, припинити процеси трудової міграції, відродити інфраструктуру депресивних територій, і головне, наповнити бюджет.

Компанія Кернел — яскравий приклад соціально відповідального бізнесу в Україні. Тут розроблено ряд комплексних проектів, спрямованих на вирішення найбільш важливих соціальних проблем у регіонах присутності Компанії. Всі проекти реалізуються на регулярній основі та орієнтовані на довгостроковий результат. Серед них важливе місце займає й розвиток соціального підприємництва. Метою якого, у свою чергу, є формування в селах умов, що забезпечуватимуть високий рівень і якість життя, повернення молоді, відродження територій. Для успішного розвитку напрямку соціального підприємництва у Кернел враховують кілька складових. Передусім це

думка людей щодо того, вирішення яких проблем вони вважають першочерговою необхідністю, що стане корисним і потрібним конкретно в цьому селі. Наступний аспект — активізація бізнесу. В рамках проекту Компанія надає консультативну підтримку при підготовці бізнес-плану, а найбільш затребувані проекти одержують фінансування для створення власних підприємств.

Приклади розвитку соціального підприємництва, які можуть одержати підтримку Кернел:

- ✓ Організація кооперативів із благоустрою села.
- ✓ Створення сімейних міні-ферм та органічних ферм.
- ✓ Розвиток традиційних мистецтв.
- ✓ Створення центрів для організації дозвілля молоді та дітей.
- ✓ Виробництво продуктів/речей першої необхідності.
- ✓ Розвиток туристичного потенціалу регіону.

НАРАЗІ ЗА ПІДТРИМКИ АГРОПІДПРИЄМСТВ КОМПАНІЇ КЕРНЕЛ ВДАЛИЙ СТАРТ ОТРИМАВ РЯД ПРОЕКТІВ. НА ДЕЯКИХ ІЗ НИХ МИ ЗУПИНИМОСЯ ДЕТАЛЬНІШЕ.

ЯК У БРОВАРКАХ З'ЯВИВСЯ «ОПТОВИЧОК»

Питання про відкриття в селі Броварки, що в Глобинському районі Полтавщини, магазину якісної та недорогої продукції стояло на порядку денному не один рік. Адже не секрет, що в сільських кіосках товар продається зі значними націнками, та й у його свіжості не завжди можна бути впевненим.

У вересні минулого року тут стала важлива, поза всяким сумнівом, подія. Відкрився магазин торговельної мережі «Оптовичок». Саме представники підприємства «Юнігрейн-Агро» компанії Кернел підтримали ініціативу селян. Компанія надала в безкоштовне користування торговельний майданчик під магазин, а домовлявся із засновниками та власниками мережі особисто директор «Юнігрейн-Агро» (Кернел) Олександр Медвідь.

У Кернел щодо підтримки проекту зазначають, що сьогодні ефективність бізнесу залежить не лише від виробничих результатів, а й від того, наскільки позитивно змінюється життя підопічних громад унаслідок діяльності Компанії.

— Підвищення соціальних стандартів, створення образу нового українського села, такого, куди хотіли б повертатися, жити в якому було б престижно й комфортно, — це те,

на що спрямована соціальна політика Кернел, — підкреслюють у Компанії.

І така позиція справді важлива. Адже в даному випадку відкриття магазину — один із принципових кроків, зроблених у напрямку добробуту селян, оскільки це дозволить місцевим мешканцям купувати якісну та свіжу продукцію за конкурентними цінами, а ще — це нові робочі місця.

У селі Броварки (Глобинський р-н, Полтавська обл.) за сприяння компанії Кернел відкрився магазин торговельної мережі «Оптовичок»

Завдяки підтримці Кернел у селі Грузьке (Голованівський р-н, Кіровоградська обл.) активно функціонує кафе

ВЛАСНЕ КАФЕ, ЯКЕ ПОТРІБНЕ СЕЛУ!

Історія Марини Хом'як із села Грузьке (Голованівський р-н, Кіровоградська обл.) заслуговує на увагу. Наразі жінка є успішним приватним підприємцем, власницею кафе, а її заклад затребуваний серед місцевих жителів.

Марина Віталіївна пригадує час, коли залишилася без засобів до існування, проте, втративши роботу, вона не втратила ентузіазму, ініціативності та бажання знайти себе в новій справі.

— Я довго аналізувала всі ризики підприємницької діяльності,

проте не впустила можливості взяти в оренду приміщення під кафе, оформити ФОП і крок за кроком іти до поставленої мети, — розповідає наша співрозмовниця. — Додам, що підприємство «Хлібороб» (Кернел) пішло назустріч моїй ініціативі. Наразі приміщення під кафе (яке нале-

жить Компанії) я використовую безкоштовно, не сплачуючи коштів за оренду, за мною — лише комунальні платежі.

Відчутну користь від діяльності кафе Марини Хом'як мають тутешні селяни та жителі прилеглих населених пунктів. Адже питання проведення та організації урочистих заходів донині тут були актуальними, але проблемними, оскільки не існувало відповідного закладу. Частими є замовлення на святкування різноманітних урочистостей, проведення поминальних обідів тощо.

Алла Бойчук, жителька села Осіївка (Бершадський р-н, Вінницька обл.), дякує компанії Кернел та БФ «Разом з Кернел» за допомогу у відкритті власної справи та популяризації бренду «Вишиваний оберіг»

ВИШИВАНИЙ ОБЕРІГ ВІННИЧЧИН!

Науковці вважають, що у вишивці українці кодують своє «щастя, і долю, і волю». У житті Алли Бойчук, мешканки села Осіївка (Бершадський р-н, Вінницька обл.) вишивання завжди посідало особливе місце.

Її роботи — дивовижні. Жінка звернулася до представників Кернел та БФ «Разом з Кернел» із ініціативою розвитку такого виду мистецтва, популяризації виробів власного виробництва в регіоні. Наразі Компанія направила кошти на організацію відповідних заходів щодо просування бренду Алли Бойчук «Вишиваний оберіг».

Ви мали змогу переконатися, що соціальне підприємництво, яке підтримує Кернел, сприяє не лише розвитку бізнесу та створенню нових робочих місць на селі, а й допомагає вирішувати гострі соціальні проблеми й надавати підтримку найменш захищеним верствам населення. Крім того, на практиці соціальне підприємництво може мати різноманітний характер, а спектр послуг — бути значно ширшим. Все залежить від потреб конкретного села та ініціативності людей, які готові разом із Кернел змінювати Україну!

Якщо Ви мрієте про власний бізнес та готові до співпраці, звертайтеся до представників агропідприємств Кернел у регіоні або ж телефонуйте за номерами: (068) 573-18-49, (066) 601-34-57.

◆ СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ

З НОВИМИ ДВЕРИМА ТА МУЗИЧНОЮ АПАРАТУРОЮ

Громада села Товкачівка (Прилуцький р-н, Чернігівська обл.) має багаторічний досвід співпраці з підприємством «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел». За фінансової участі Компанії тут реалізовано чимало корисних для соціальної сфери сіл проектів.

Завдяки коштам від Кернел нові двері встановлено в установах соціальної сфери села Товкачівка (Прилуцький р-н, Чернігівська обл.)

Зокрема, у минулі періоди Кернел направляв кошти на ремонт місцевого храму (оновлення електропроводки, придбання будівельних матеріалів, встановлення входних дверей і вікон) та закупівлю церковного інвентарю. Без фінансування Компанії не обходилися поточні ремонти в клубі, встановлення вікон у дитячому садочку та школі, придбання комп'ютерної техніки.

Сьогодні підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд також не оминають увагою

потреби установ соціальної сфери Товкачівки. Нещодавно Компанія спрямувала майже 40 тис. грн для створення комфортних умов у сільській бібліотеці, відділенні поштового зв'язку, фельдшерсько-акушерському пункті (йдеться про встановлення дверей), також було замінено склопакети в дитячому садочку та школі (по одному в кожній установі). Крім того, майже 10 тис. грн кернелівці виділили на придбання музичного обладнання — колонок та мікшерного пульта для школи.

Євгенія Рішко, голова Товка-

Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» профінансували придбання музичної апаратури для школи села Товкачівка (Прилуцький р-н, Чернігівська обл.)

чівської сільради, розповідає, що з представниками підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) можна знайти спільну мову, розраховувати на пораду та підтримку.

— Працюючи сільським головою з кінця 2015 року, я вже встигла зрозуміти, що Компанія завжди намагається прийти на допомогу у вирішенні різноманітних питань, — коментує Євгенія Юрївна. — Найкращим свідченням цього є профінансовані Кернел останні проекти. Завдяки їхній реалізації значно покращено стан приміщень установ.

Бо ж двері тут не змінювалися ще з часів введення будівель в експлуатацію. А від входної конструкції залежить і утримання тепла, і безпека, і естетичний вигляд споруд. Важливим стало також придбання музичного обладнання, завдяки чому відтепер свята в селах проводимуться на більш високому рівні. Наразі за фінансування «Дружба-Нова» (Кернел) проходить проект із утилізації хімічних відходів. Тому від себе особисто та від селян хочу подякувати Кернел за добро, за людяність та розуміння.

КОМФОРТНІ УМОВИ ДЛЯ ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧОГО САДОЧКА

Ігор Бринза, очільник села, констатує, що саме Кернел направили близько 20 тис. грн для встановлення трьох металопластикових вікон і дверей у ідальні садочка.

— Це наш перший досвід співпраці з Компанією, — уточнює Ігор Михайлович. — Проте, правду кажучи, я переконаний, що кернелівці й надалі підтримуватимуть наші ініціативи.

Щодня поріг дитячого навчального закладу села Карпилівка (Срібнянський р-н, Чернігівська обл.) переступає 16 дітей. Місцева влада та колектив вихователів намагаються зробити умови перебування малечі в цих стінах затишними. У цій справі в них знайшлися помічники — підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд «Разом з Кернел».

Щодо вікон та дверей у харчоблоці, то ці конструкції справді відповідають за збереження тепла в закладі. Зауважимо, що в літній період разом із Кернел планується

ся повести реконструкцію шкільної котельні з частковою заміною труб, яка забезпечує в тому числі обігрів дитячого навчального закладу.

Компанія Кернел та БФ «Разом з Кернел» спрямували кошти на встановлення вікон і дверей у харчоблоці дитячого садочка села Карпилівка (Срібнянський р-н, Чернігівська обл.)

◆ ВУСТАМИ УЧАСНИКІВ КОНКУРСУ «АГРОБІЗНЕС УКРАЇНИ РАЗОМ З КЕРНЕЛ»

ЮНІ АГРОНОМИ РЕКОМЕНДУЮТЬ

На адресу компанії Кернел та редакції газети «У кожен двір» надійшло чимало цікавих та значущих робіт від учасників конкурсу «Агробізнес України разом з Кернел». Наразі хочемо запропонувати Вам поради від юних агрономів із Ніжинщини, учнів 7-го класу Безуглівської школи Вікторії Бутенко, Вікторії Колмикової, Максима Пилипенка. Вони розказали про нетрадиційні методи вирощування сільськогосподарських культур і те, як потрібно боротися зі шкідниками.

Агрономи-початківці із Безуглівки (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.), учасники конкурсу «Агробізнес України разом з Кернел»

Як вирощувати картоплю під соломою?

Виявляється, що насіння картоплі, закриті соломою, здатне не лише прорости, а й дати хороший урожай! А сама система посадки досить проста у своєму виконанні. Природно, перед посадкою необхідно не тільки приготувати соломі, а й підібрати сорт картоплі: не варто чекати високого врожаю, якщо насіння погане, старе й вироджене. Солома підійде будь-яка, до того ж знадобиться її досить багато.

На не зорану (дисковану) землю на невеликій відстані одну від одної кладуть насінневу картоплю, а потім на приготовану «композицію» зверху насилають соломі. Під час проведення процедури потрібно враховувати, що шар накладені соломі повинен бути не менше 20-30 см, а картоплини мають бути пророщені. Час від часу потрібно підживлювати картоплю розчином коров'яку, який готується у співвідношенні 1:200.

Як вирощувати огірки в мішках?

До переваг способу вирощування огірків у поліетиленовому мішку відносяться:

- ✓ Заощадження площі вирощування (таким способом овочі можна вирощувати навіть на балконі)
- ✓ Немає необхідності формувати рядки
- ✓ Коріння рослин не пошкоджується медведкою, не виникає коренева гниль
- ✓ Овочі дозрівають раніше, ніж при інших методах вирощування
- ✓ Легко збирати урожай, плоди чисті
- ✓ Цей метод можна використовувати для апробації нових сортів

Боротьба зі шкідниками

● **ПОЛИН.** Відвар із полину використовують для обробки садових рослин від яблуневої плодожерки та інших листогризухих жуків та комах. Щоб його приготувати, візьміть

будь-які зелені частини полину, подрібніть, заповніть ними половину відра або іншої підходящої посудини, залийте водою. Після добового настоювання настій варто прокип'ятити 20-30 хв, процідити через ситечко, долити ще таку ж кількість води. Посадки, уражені шкідниками, обробляють двічі, з проміжками в тиждень. Щоб подвоїти чи потроїти ефект від обприскування таким відваром, рекомендуємо додати до нього настій курячого посліду. Розведіть 1-1,5 кг посліду у невеликому об'ємі води, настоюйте 1-2 дні та додайте рідину у 10 л полинового відвару.

● **ПОМІДОРНЕ БАДИЛЛЯ.** Завдяки своїм вираженим інсектицидним властивостям, томатне бадилля допоможе позбавити ділянку від різноманітної гусені, личинок, пильщиків та інших листогризухих комах. Гілки, листя, стебла й зелені плоди цієї культури дрібно нарівають, складають у відро, заповнюють його водою й кип'ятять близько 30 хвилин таким чином, щоб гичка як слід проварилася, потім

проціджують. Відвар розбавляють водою в пропорції 1:5 і додають до нього 20 грамів рідкого мила або 40 грамів господарського мила.

● **ПОЛЬОВА РОМАШКА.** Настій цієї рослини ефективно бореться з попелицею, довгоносами та гусеницями. Сухе подрібнене листя та квіти польової ромашки поміщають в емальований таз і заливають водою. Після настоювання протягом доби настій пропускають через марлю і розводять водою у 5-6 разів. На 8-10 літрів настою додають 50 грамів рідкого мила і добре спінюють.

● **КУЛЬБАБА.** Не поспішайте викидати виполоти рослини кульбаби, адже з їхнього листя можна приготувати дуже ефективний народний засіб для боротьби з різними шкідниками, особливо з кліщами й попелицею. Щоб зробити настій з бадилля кульбаби, подрібнену зелень необхідно залити водою з розрахунку 10 л води на 40 г сировини, настояти 10-12 годин і потім процідити.

◆ СИМФОНІЯ ПАМ'ЯТІ

ВСЯ КРАЇНА У МАКАХ,
АБО ЯК УКРАЇНЦІ
ВІДЗНАЧАЛИ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ

Перемога у Другій світовій війні — це символ честі та слави наших дідів і прадідів, які мужньо ставали на захист рідної землі. Їхня стійкість, відвага, героїзм і самовідданість на полях битв і на трудовому фронті — істинний приклад патріотизму для нас і майбутніх поколінь.

Напередодні переможного травня в кожному українському містечку та селі проходили урочистості із вшанування подвигу Героїв. Серед відвідувачів заходів були й Ветерани. Декого під руки підтримували рідні, а хтось бадьоро тримався сам — нехай і з паличкою. Зате всі однаково привітно усміхалися, коли діти дарували їм букети конвалій, бузок, гвоздики й тюльпани. А ще в цей день українці прикрасили свій одяг багряними маками пам'яті.

Традиційно Ветерани приймали вітання від компанії Кернел та Благодійного фонду «Разом з Кернел». Із рук представників підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійного фонду 170 Ветеранів, учасників бойових дій, солдатських вдів із Чернігівської, Сумської та Полтавської областей отримали продуктові набори на суму 34 тис. грн. До таких наборів увійшли олія, крупи, печиво, консерви, згущене молоко тощо.

У селах Срібнянського та Прилуцького районів (Чернігівська обл.) заходи з нагоди переможного травня пройшли за участю кернелівців

Ветеранів із Недригайлівського та Роменського районів (Сумська обл.) привітали представники «Дружба-Нова» (Кернел)

Цьогоріч представники Кернел напередодні Дня Перемоги завітали на гостини до моєї свекрухи Лідії Пилипівни Багмет, яка має статус солдатської вдови. Презентували до свята продуктовий набір. Вважаю, що це дуже гарна ініціатива. Вдвічі приємнішим є той факт, що ми не є пайовиками Компанії. Це значить, що аграрії у справі привітання Ветеранів керувалися не принципом вибіркової, а приділили увагу всім тим, хто подарував Перемогу, щоб дійсно ніхто не був забутий. Наша бабуся та вся родина дуже задоволені. Також знаю про те, що «Дружба-Нова» (Кернел) допомагає підтримувати соціальну сферу села, направляє кошти на покращення умов навчання наших дітей, долучається до ремонту доріг. Ці всі справи заслуговують на подяку від нас, місцевих мешканців.

Лідія Василівна Багмет, жителька селища Терни (Недригайлівський р-н, Сумська обл.)

На посаді очільника села я перебуваю порівняно недавно. Проте добре зрозумів, що з підприємством «Дружба-Нова» (Кернел) можна будувати ефективну співпрацю. До Дня Перемоги в селі Коржі кернелівці привітали двох Ветеранів — Григорія Олексійовича Нудьгу та Григорія Петровича Товчигречко. Вважаю, що ми не маємо права залишити без уваги Героїв, особливо в таке свято. Адже Друга світова торкнулася кожної української родини. І хоча час віддаляє нас від тих важких років, проте пам'ять про людей, які поклали своє здоров'я та життя на вітар боротьби з нацизмом, не повинна згасати в наших серцях, ми повинні турбуватися про Ветеранів.

Вдячні Кернел за такий проект.

Віктор Миколайович Безштанько, голова Коржівської сільради (Роменський р-н, Сумська обл.)

Ветерани із Варвинщини (Чернігівська обл.) також отримали продуктові набори від Кернел

Вітання від підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» приймають Ветерани села Берестовець (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.)

Вшановувати подвиг ветеранів Другої світової є обов'язком кожного з нас, адже хто, як не ми, повинні пам'ятати про тих солдатів, хто боровся за наше мирне небо та благополуччя. Уже не один рік представники «Дружба-Нова» (Кернел) вітають Ветеранів Ніжинщини з Перемогою. На жаль, з кожним роком їх стає все менше. В селі Мильники аграрії привітали зі святом Ніну Юхимівну Ведель та Григорія Андрійовича Куриленка, в Колісниках — Марію Луківну Калитку та Ольгу Кузьмівну Юценко. Взагалі співпрацю з Кернел наші жителі задоволені. Компанія допомагає вирішувати чимало важливих питань. Існує якісна комунікація з її представниками, які завжди готові піти назустріч, вислухати, підтримати. Дякую Кернел від кожного жителя та від себе особисто за добро, людяність та розуміння.

Лариса Віталіївна Рибка, жителька села Мильники, депутат районної ради (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

У селах Черняхівка та Мильники (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.) День Перемоги відзначили разом з представниками Кернел

Коли розпочалася війна, мій батько Іван Степанович Небрат закінчив вісім класів. Відразу його разом з однокласниками забрали на військові курси підготовки. А в 1943 році — на фронт. Він визволяв від окупанта Київську область, Західну Україну, а ще Угорщину, Румунію, Чехословаччину. Після війни працював головним бухгалтером у місцевому колгоспі. Цій справі віддав понад 40 років. Для мене батько є прикладом мужності та порядності. Разом з мамою виростили трьох дітей, а зараз Іван Степанович радіє онукам та правнукам, яких у нього одинадцяттеро. Щороку представники підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» відвідують нашу родину, вітають нашого Ветерана. Дякуюмо їм за таку ініціативу, а Визволителям — за перемогу!

Галина Іванівна Крпко, жителька села Озеряни (Варвинський р-н, Чернігівська обл.)

◆ БЛАГОУСТРІЙ

ВЕСНЯНА ТОЛОКА!

Одна з головних ознак весни — традиційне генеральне прибирання. Мешканці сотень українських сіл і містечок у шаленому темпі наводять лад у своїх домівках, покращують благоустрій територій. Неймовірно поживалення панувало цього року й на Чернігівщині.

Тут завдяки допомозі підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) облагороджували кладовища, сюди ж завозили пісок до поминальних днів, проводили вивезення сміття. Також підприємство направляло кошти на придбання паливно-мастильних матеріалів для потреб громад. Про весняну толоку разом із Кернел — далі в коментарях.

КОМЕНТАР

Віктор Македон, голова Крупівської сільради (Ніжинський р-н)

«На території нашої сільради знаходиться п'ять кладовищ. Щороку

з приходом перших весняних днів наша громада береться за упорядкування цих територій, викорчовування дерев, зайвої парослі. Традиційно підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) допомагає з підвезенням піску. За що аграріям щира подяка. Що стосується співпраці з Компанією, то зауважу, що кернелівці не оминають увагою й інші напрями, такі як розчистка доріг від снігу, привітання Ветеранів з Днем Перемоги, першачків — із Днем знань, а решти учнів — з новорічно-різдвяними святами. До випускних балів аграрії виділяють кошти на придбання кві-

тів. Нещодавно Кернел спрямував 15 тис. грн на закупівлю форми для дитячої футбольної команди села. Добре, що маємо такого орендаря».

КОМЕНТАР

Станіслав Булаєв, голова Калиновицької сільради (Варвинський р-н)

«Цьогоріч завдяки придбаним за кошти підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» бензопили та бензокоси ми зуміли впорядкувати сільські території. Зокрема, прибрали площу навколо обеліску Слави, кладовища, по двір'я соціальних установ. Всі робо-

Громада Калиновицької сільради (Варвинський р-н, Чернігівська обл.) дякує Кернел за допомогу в придбанні бензопили та бензокоси для благоустрою території

ти проведено якісно та оперативно. Вважаю, що це обладнання незамінне для нашого господарства. Дякуємо Кернел, що дослухаються до наших потреб. Додам, це не перший досвід співпраці з аграріями. У зимовий період Компанія допомагала боротися зі сніговими заметами, фінансувала проект із покращення

обігріву дитячого садочка «Барвінок» (придбання газового котла), спрямовувала кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації для проведення водогону в селі. Переконали, що й у подальшому разом із Кернел ми працюватимемо над створенням більш комфортних умов життя в наших селах».

◆ ІНФРАСТРУКТУРА

Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» направили кошти на встановлення двох зупинок громадського транспорту в с. Бурківка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

У БУРКІВЦІ ВСТАНОВЛЕНО АВТОБУСНІ ЗУПИНКИ

Уже неодноразово на шпальтах газети ми розповідали Вам про встановлення автобусних зупинок у населених пунктах Чернігівщини. Один за одним такі об'єкти з'явилися в селах Дашенки, Світличне (Варвинський р-н), Тростянка (Борзнянський р-н), Валки (Прилуцький р-н), Васківці (Срібнянський р-н), у м. Ніжині тощо. Наразі дві сучасні зупинки громадського транспорту встановлено ще й у селі Бурківка на Ніжинщині.

На запитання, хто допоміг у реалізації проекту, селяни відповідають певною: орендар тутешніх земель підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійний фонд «Разом з Кернел».

За словами сільського голови Андрія Василюка, протягом багатьох років пасажирів відчували дискомфорт через відсутність спеціально відведених місць для висадки/по-

садки. Тепер вони очікуватимуть на транспорт у зручних умовах, що стане великим полегшенням, особливо в осінньо-зимовий період.

— Спочатку планувалося виготовити металеві конструкції, проте згодом громада вирішила зробити їх дерев'яними, у вигляді альтанок, — коментує Андрій Дзюба. — На думку селян — це менш затратно й більш комфортно. Об'єкти встановлено на місцях, де розмі-

щено розклад руху автобусів. Раніше тут були звичайні лави.

Додамо, що через Бурківку не менше шести разів на день проходять рейсові автобуси сполученням Бурківка — Ніжин та Красносільське — Ніжин. Чимало місцевих жителів їздять до райцентру на роботу, навчання, для вирішення особистих питань.

— Ми вдячні підприємству «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійному фонду за те, що вкотре допомогли покращити умови життя селян, — додає очільник сільради. — У перспективі плануємо залучити кошти Компанії для покращення вуличного освітлення. Переконали, що кернелівці направлять фінансування й на цю програму.

ОБГОРОДИЛИ ПАРКАНАМИ

У весняний період за фінансової участі «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» реалізовано ще два важливих для громад сіл Махнівка та Берестовець (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.) проекти. Йдеться про виготовлення та встановлення парканів навколо Будинку культури та сільського кладовища. Бюджет витрат Компанії склав майже 68 тис. грн.

Наголосимо, що питання про нові огорожі піднімалися жителями вказаних сіл на зборах та зустрічах із представниками Кернел ще на початку року. Саме тоді кернелівці зобов'язалися реалізувати всі роботи, пов'язані з цими проектами, навесні. І, як бачимо, дотримали слова. Враженнями поділилися очільники сільських рад.

КОМЕНТАР

Олег Дейнеко, голова Махнівської сільради (Борзнянський р-н)

«Будинок культури для жителів наших сіл є важливою установою. Його часто відвідує

молодь, тут працює художня самодіяльність, організовуються свята та концерти для населення. Донедавна нас непокоїв вигляд території навколо приміщення закладу. Йдеться про старий паркан, який не змінювався десятиліттями. Цьогоріч до травневих свят завдяки коштам у сумі майже 26 тис. грн від підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» ми повністю замінили конструкцію, встановивши 70 м нової огорожі. Також торік Компанія направляла фінанси для встановлення дверей в Будинку культури. А в зимовий період забезпечувала дровами для опалення соціальних установ села.

За кошти від «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» навколо Будинку культури села Махнівка (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.) з'явився новий паркан

Дякуємо аграріям за таку важливу та потрібну допомогу».

КОМЕНТАР

Михайло Прощенко, голова Берестовецької сільради (Борзнянський р-н)

«Паркан на центральному кладовищі села Берестовець потребував оновлення уже не один рік. Тому на засіданні виконкому сільради було прийнято рішення вирішити дане питання. За кошти сільського бюджету було виготовлено

До поминальних днів компанія Кернел та Благодійний фонд допомогли громаді села Берестовець (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.) встановити огорожу на сільському кладовищі

та встановлено 100 м бетонної огорожі, проте більша частина об'єкту все ще вимагала заміни. Звернувшись до підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та Благодійного фонду, ми отримали 42 тис. грн, на які виготовили та встановили ще 200 м дерев'яного паркану. Хочу подякувати Компанії за співпрацю. Сподіваюся, що кернелівці продовжать підтримувати соціальну сферу наших сіл. У найближчих планах — залучити їхні кошти до проведення щорічних літніх ремонтів сільської школи».

ДОВІДКА

КЕРНЕЛ — найбільша агропромислова Компанія в Україні та СНД. Компанія є ключовим виробником і постачальником соняшникової олії на внутрішньому ринку та найбільшим українським експортером олії та шроту, а також основним експортером зернових культур із Чорноморського регіону. Торговельні марки Кернел: «Щедрий дар», «Стожар»,

«Чумак Домашня», «Чумак Золота». Кернел щороку підтверджує незалежне лідерство за всіма напрямками діяльності в регіонах присутності та світових рейтингах. З 2007 року акції Компанії торгуються на Варшавській фондовій біржі. У 2011 році ІРО Кернел було визнано найкращим у країнах Центральної та Східної Європи за всю історію цієї біржі. У 2015 році Кернел — найкраща іноземна Компанія серед країн Центральної та Східної Європи.

Із 2010 року Кернел активно розвиває аграрний напрямок діяльності — сільгоспвиробництво. Досвідчені фахівці обробляють майже 400 тис. га родючої землі з використанням інноваційних технологій і найкращої сучасної техніки. Спільно з виробничою діяльністю проводиться тісна співпраця з громадами сіл і малих міст на території присутності агропідприємств Кернел. Основне завдання — фінансово-матеріальна підтримка громадських

ініціатив, соціальної сфери населених пунктів з метою підвищення рівня життя та добробуту населення. У 2013 році всі соціальні ініціативи Компанії об'єднали в програму підтримки територіальних громад «Разом з Кернел». Для реалізації цієї програми агропідприємствами Компанії створено однойменний Всеукраїнський Благодійний фонд «Разом з Кернел».

У Чернігівській (Ніжинський, Прилуцький, Борзнянський, Варвин-

ський, Срібнянський, Сосницький, Талалаївський, Ічнянський райони), Сумській (Недригайлівський та Роменський райони), Полтавській (Чорнухинський, Гадяцький, Лохвицький та Пирятинський райони) областях Компанію представляє підприємство «Дружба-Нова», що входить до складу Кернел з липня 2013 року. На вказані підопічні території поширюються й соціальні програми Благодійного фонду.

◆ ПРОФЕСІОНАЛИ

ВОНИ БУДУЮТЬ СВОЮ КАР'ЄРУ В КЕРНЕЛ

Владислав Іванович Смалько

- Посада: начальник сектору інформаційної підтримки виробничих процесів на підприємстві «Дружба-Нова» (Кернел)
- Стаж роботи в Компанії: з 2013 року

«Свого часу я отримав диплом фізико-математичного напрямку Чернігівського педагогічного університету. На початку професійної діяльності працював програмістом у банківській установі, потім інженером-енергетиком на заводі в Києві, але завжди хотілось бути ближче до сім'ї. Одного разу запропонував спробувати себе в роботі з GPS-обладнанням для сільського господарства, робота була новою й цікавою.

Я зрозумів, що саме ця сфера є для мене найбільш близькою та перспективною в плані подальшого професійного розвитку. Так я потрапив на підприємство «Дружба-Нова». Наразі очолюю відділ, який контролює дописи важливі моменти — облік, розрахунок нарядів із виконаних робіт працівникам (механізаторам) згідно з первинною інформацією, отриманою з GPS-обладнання, автоматичний облік руху пального з використанням GPS-систем та ідентифікації, формування

оперативної та статистичної звітності. Для цього використовуємо відповідні програми — Книга нарядів онлайн (КНО), «Віалон» тощо. Цьогоріч у нас з'явилася й нова структура — Агродиспетчерська. Стосовно успіху вважаю, що для кожного це поняття індивідуальне. Головне — віднайти себе в цьому житті, бути затребуваним як професіонал, отримувати задоволення від роботи. А ще важливо, щоб тебе поважали колеги та дослухалися до твоїх порад».

Ось такі вони, професіонали своєї справи — працівники агропідприємств Кернел, які стоять на варті перемог та досягнень, а відтак і прибутковості Компанії. Керівництво Кернел переконане, що кожен працівник має необхідні здібності для того, щоб побудувати достойну кар'єру в улюбленій Компанії. Головне — прагнути цього та використовувати всі надані можливості.

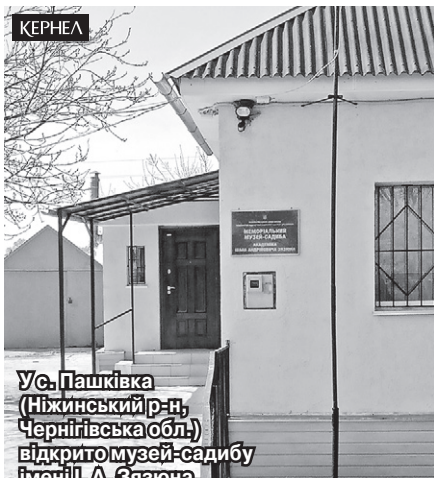
◆ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС

ЗНАЙ СВОЇХ

Іван Андрійович Зязюн — людина легендарна. Видатний учений, професор, академік свою робочу біографію починав на одній із шахт Донбасу. Пізніше був наймолодшим ректором у ще радянській Україні. У Полтавському педагогічному університеті й нині пам'ятають, як він свого часу порушував політичні табу й відстоював розроблену ним концепцію педагогіки добра.

У 1990-1992 роках Іван Зязюн очолював Міністерство освіти та науки України. До останніх днів (серпень 2014 року) працював директором Інституту педагогіки і психології професійної освіти АПН України.

Іван Андрійович завжди намагався дотримуватися духовного заповіту: «У людини має бути єдина професія — вона повинна бути справжньою Людиною». Напевно, саме тому в рідному селі Пашківка, що в Ніжинському районі Чернігівської області, в березні цього року відкрито меморіальний музей-садибу імені І. А. Зязюна. Це батьківська хата Івана Андрійовича, яку його рідна сестра після смерті академіка пожертвувала Київському національному педагогічному університету М. П. Драгоманова. Саме завдяки університету відкрито музей. Усі бажаючі, відвідуючи заклад, можуть поринути в атмосферу дитинства Івана Андрійовича, ознайомитися з сімейними фото, побутом родини.

У с. Пашківка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.) відкрито музей-садибу імені І. А. Зязюна, академіка, професора, колишнього Міністра освіти та науки України

◆ НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

ГОЛОС ЧИСТОЇ ПОЕЗІЇ

Валентина Зінченко на сторінках часопису товариства української культури в Угорщині «Громада» про творчість Алли Бовсуновської сказала: «Сьогодні вона — самобутня поетеса з широким діапазоном почуттів та вражень.

Її поезія — як чисте дзеркало душі, в якому відображається затишок та спокій».

Сама ж про своє захоплення, яке стало частиною життя, Алла Бовсуновська, жителька села Безуглівка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.), розповідає скромніше. Каже, що ще з шкільних років писала вірші, друкувалася в районних та обласних виданнях, захоплювалася поезією Тараса Шевченка, Лесі Українки, Олександра Блока.

Народилася Алла Олексіївна в селі Мартинівка (Ічнянський р-н, Чернігівська обл.) у родині вчителів. Там закінчила школу та стала студенткою Ніжинського педагогічного інституту ім. М. В. Гоголя. В інституті була активною учасницею літературної студії, яку очолював член спілки письменників України Павло Сердюк. Тут дівчина продовжила вдосконалюватися як поетеса, відвідувала творчі зустрічі з письменниками.

Певний період Алла Бовсуновська жила та працювала на Житомирщині, згодом на Херсонщині. Вчителювала, залучала дітей до літературної творчості. Була лауреатом обласного конкурсу «Твої таланти, Херсонщино». У 1993 році її поезія надрукована в альманасі «На пагорбах століть» (з нагоди чергової річниці м. Ніжина), у 2005 році вірші опубліковано в книзі «І дорогий, і незабутній» (видання з нагоди двохсотліття Ніжинської вищої школи), у 2006 році — у збірці ніжинських поетів «У храмі духу». Також у 2006 році побачила світ перша збірка поезії Алли Олексіївни «Подорож у човнику з ромашок».

Разом з цим поетеса продовжує друкуватися в районній, обласній, всеукраїнській пресі: «Голос України», «Сімейна газета»,

Алла Бовсуновська, поетеса, жителька села Безуглівка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

Віра

Я вірю своєму батькові,
І матері, і бабусі
Від спогадів їхніх плачу я,
До їхньої правди горнуса.

Ця правда була катована,
Голодом і війною...
І серце, й душа пошматовані,
Хоча це було не зі мною.

«Публіка». Вірші Алли Олексіївни поклали на свою музику відомі українські композитори Микола Ведмедеря та Володимир Гамера. А у 2014 році видано другу збірку творчих доробків пані Бовсуновської «Я так живу».

— Я пишу про те, за що болить душа, про перепити життя українців, — говорить Алла Олексіївна. — Це і громадянська лірика, і пейзажна, й інтимна. Окремо виділяю рубаї — форму східної поезії, яскравим представником якої є Омар Хаям.

Компанія Кернел та редакція газети «У кожен двір» дякують Аллі Бовсуновській за примноження культурної спадщини України. Нехай Ваша творчість окриляє та надихає на нові звершення, коло шанувальників розширюється, а поруч будуть рідні та друзі, які підтримуватимуть у Вашому серці голос чистої поезії.

◆ ДОБРИЙ ГОСПОДАР

ВИНОГРАД: ДРІБНІ КЛОПОТИ — ВЕЛИКІ РАДОЩІ

Традиція вирощування виноградної лози сягає часів стародавніх греків, які подбали про добре ім'я винограду та всіляких продуктів із його плодів. До сьогодні Європа славиться дивовижними виноградними сортами, зокрема винними, а схід континенту завоював світ смачними родзинками. Виноградну лозу вирощують і в Австралії, і в Північній та Південній Америці, і навіть у Африці. Втім, цей запашний і соковитий плід можна виплекати не тільки на півдні. Варто лише правильно підібрати сорт, знати деякі секрети догляду примхливої культури, запастись терпінням — і невдовзі результат компенсує всі витрачені зусилля.

Користь свіжого винограду, напоїв, виготовлених із його плодів, родзинок і навіть виноградних кісточок складно переоцінити. Передусім виноград — тонізуючий і загальнозміцнювальний продукт. Ягоди багаті на антиоксиданти, клітковину, мікроелементи (калій, йод, бром, фтор, залізо), органічні кислоти, пектини, ферменти та вітаміни (С, Р вітамін групи В) і бета-каротин. Найкориснішим серед поживних речовин є виноградний флавоноїд ресвератрол — речовина, що сповільнює ріст злоякісних пухлин, незамінна для профілактики тромбоемболії і склерозу. Кісточки винограду цінні завдяки високому вмісту вітамінів групи А, Е, К, а ще через омолоджувальні олії. Найбільше корисних речовин міститься в темних ягодах, зокрема рівень чудодійного ресвератролу в них у рази перевищує його вміст у світлих сортах.

Традиційно ареал поширення винограду умовно розділяють на три групи: американська, європейсько-західноазійська та східноазійська.

Східноазійська група налічує близько 40 видів, що ростуть на території Китаю, Японії, Південної Кореї та Далекого Сходу. Ці види мають трилопатеve листя, пишні й щільні грона, ягоди вирізняються м'ясистою та соковитою м'якоттю. Найвідомішим серед них є Амурський виноград (*Vitis amurensis*). Він має порівняно короткий вегетаційний період, високу швидкість росту та підвищену морозостійкість, адже витримує температури до -40...-42° С. Щоправда, цей сорт надто чутливий до зниження вологості й погано чинить опір грибковим захворюванням. Росте виноград в лісах, на берегах річок, на схилах гір і навіть у місцях вирубаних та згорілих гаїв. Саме така специфіка поширення, плодовитість та стійкість до низьких температур викликають у селекціонерів непідробний інтерес до Амурського винограду. Тож його використовують здебільшого як основу для виведення морозостійких сортів.

До американської групи входить близько 30 видів, що ростуть переважно у східній частині Північноамериканського континенту. Спершу цей виноград із надто дрібними ягодами, на думку багатьох, не відрізнявся приємним смаком. Однак такий примітивний вид, як *Vitis Labruska*, плоди якого мають слизоподібну м'якоть із характерним полуничним смаком, пізніше став основою для штучно виведених сортів, зокрема Ізабелла, Конкорд і Лідія. Сьогодні ці селекційні види об'єднані під назвою «ізабельні». Зважаючи на те, що цвіт винограду має двостатеву квітку, рослини самотійно схрещуються, створюючи нові гібридні форми. Відзначивши неабияку морозостійкість, опір

грибковим хворобам та філоксері, селекціонери використовують сорти американської групи як підщепи у тих зонах, де існує ризик зараження хворобами, а також для зимостійкості сортів.

І, нарешті, третя група — європейсько-західноазійська. До цієї групи належить всього один вид — *Vitis vinifera*. Ареал його поширення охоплює практично всю територію Європи. Вид відрізняється неймовірно великим розмаїттям сортів, що подекуди зовсім не схожі. Хоча плоди цього виду мають соковиту і смачну м'якоть, вони вкрай вразливі перед хворобами та зниженням температури. Тож при схрещуванні такий вид винограду застосовують для поліпшення смакових якостей готової гібридної форми.

Існує й простіший спосіб класифікації сортів — за застосуванням. Так можна виокремити технічні, столові, декоративні, універсальні та прищеплені сорти, щоправда й цей розподіл є досить умовним. Для столового винограду важливими показниками є його транспортабельність, термін зберігання, крім, безумовно, власне смакових якостей і зовнішнього вигляду. До столових сортів належать Захоплення, Кардинал, Мускат і Молдова. Технічні сорти йдуть на виробництво коньяку, вина, соків і родзинок. Їхніми найважливішими органолептичними показниками є кислотність і цукристість ягід. Зазвичай плоди у них невеликі, зате дуже соковиті — як от Аліготе, Шардоне та Ізабелла. Що ж стосується універсальних сортів, то тут поєднуються найкращі характеристики технічного та столового винограду. Назви декоративного та винограду для підщеп позбавляють необхідності вдаватися до пояснень.

Як обрати необхідний сорт

Якщо Ви давно плекаєте надії, що колись виростите гарну виноградну лозу з великими гронами, слід визначитися, навіщо Вам це потрібно. У планах лише споживання свіжого винограду та незначна кількість консервованих запасів? Тоді варто обирати столові сорти. Якщо ж Ви мрієте спробувати себе в ролі винороба, плануєте підготувати запаси соку на зиму для всієї родини або ж бажаєте зберегти виноград свіжим якнайдовше — значить, найкращим варіантом для Вас стануть технічні сорти. Коли ж єдиною Вашою метою є озеленення присадибної ділянки, тоді радимо зупинити вибір на декоративних сортах. У кожному разі, щоб насолодитися вишуканим смаком стиглого винограду, вирощеного власними руками, необхідно докласти чимало зусиль. Вирощування — складний, але дуже цікавий процес.

Перш за все слід вирішити, де ростиме виноград: на балконі, в теп-

МАЛЕНЬКІ ХИТРОЩІ ТА ПОРАДИ ВИНОГРАДАРЮ

- ✓ Ніколи не купуйте саджанців у підозрілих місцях. Люди, що займаються виноградарством, мають бути обізнані у цій справі, а товари — сертифіковані. Обирайте саджанець завдовжки хоча б 10-20 сантиметрів.
- ✓ Зробіть невеличку подряпину на стовбурі рослини: якщо слід білий — кущ здоровий і легко приживеться, якщо темний — почне хворіти або й зовсім пропаде.
- ✓ Не садіть виноград з північного боку, там він ростиме повільніше. А дозріватиме на тиждень-два довше, ніж інші кущі. Уникайте незахищених від вітру ділянок.
- ✓ Подбайте, щоб ділянка, на якій висаджуватимете виноградний кущ, добре освітлювалася. Уникайте низовин, не садіть поряд із високими чи старими деревами.
- ✓ Підживлювати росину краще, розчиняючи добрива у воді. Ніколи не використовуйте надто свіжі органічні добрива, адже це лише зашкодить рослині.
- ✓ Не слід забувати про вживання профілактичних заходів. Виноградну лозу необхідно кропити спеціальними препаратами від шкідників і грибкових хвороб. Дехто використовує настій із цибулини, часнику, чистотілу й навіть меленого перцю.

лиці чи просто на відкритій ділянці. Враховувати слід не лише кліматичні умови, а й особливості ґрунтів. Обирати є з чого, адже селекціонери виводять нові види, зважаючи на такі категорії, як термін дозрівання, колір плоду, розмір ягід, наявність або відсутність кісточок, транспортабельність, врожайність і, безумовно, смак.

Звісно, найбільш привабливими є столові сорти винограду: великі грона і ягоди, чудовий смак будь-якого кольору. Такий виноград користується найбільшим попитом на ринку, але й виростити його найскладніше. Хоча столові сорти віграють у смаку, але значно поступаються іншим у стійкості до морозів та грибкових захворювань. Без укріплення поліпропіленовою тканиною виноградна лоза загине, адже подекуди не витримує зимових температур. Практично всі сорти потрібно обробляти до та після цвітіння протигрибковими препаратами, принаймні для профілактики. Складність вирощування полягає і в тому, що кущі слід регулярно і, головне,

правильно обрізати: видаляти зайві зелені пагони, наприкінці вегетації провести так звану чеканку; треба постійно слідкувати, аби молоді пагони були підв'язані й т. ін.

Вирощення й догляд

Попередньо спушивши й підготувавши землю, для саджанця потрібно викопати ямку щонайменше 50 на 50 сантиметрів. Частину пухкого ґрунту треба обов'язково з'єднати зі старим перегноєм, додати відро піску, трішки попелу і все добре перемішати. Виноградарі радять висипати приготовану суміш у яму, розкласти корінці саджанця й засипати їх рештою суміші. Найкраще, аби коренева шийка була на 10-15 сантиметрів нижче від рівня землі. Щоб саджанець перебував у зручному рівначку, в якому прогріватиметься земля і зберігатиметься волога, краще не засипати його доверху на 15-20 сантиметрів. Рекомендована відстань між кущами — 2 метри.

Поливати виноград слід ледь теплою водою. Здійснюючи полив

кущів холодною водою з криниці чи крану, не варто дивуватися, що виноград росте повільно або й зовсім гине. Виноградарі рекомендують додавати у ємність, у якій гріється вода для поливу, сітку з бур'яном, наприклад із кропивою, адже вона містить багато поживних речовин. Котрі розчиняються, і цією водою можна поливати не лише виноград, а й увесь город. А ще кущ винограду рекомендовано обкладати сіном або зірваним бур'яном — тоді земля не пересихатиме, а перепрілі бур'яни удобрюватимуть рослину.

На зимовий період виноград краще присипати землею на 10-15 сантиметрів, заповнивши ямку, укрити мішками з-під цукру, дошками, шифером та іншими подібними підручними засобами. Також можна створити імпровізовану міні-теплицю, використавши перекинуту пляшку з відрізаним горлом і проколовши в ній шилом кілька дірок для повітря. Такі нехитрі заходи допоможуть врятувати молодий саджанець від перемерзання.

ВІТАЄМО!

7 травня свій ювілей відзначила

Юлія Миколаївна Промисляк

із села Мильники (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

Нехай трояндою твоя краса розквітне,
Хай радісні думки не полишають ні на мить,
Нехай життя тебе дивує колоритне,
І хай тобі в усьому таланить!

Хай не вичерпується успіху струмок,
Нехай тече твоя ріка натхнення,
Хай доля шле достатку – як зірок,
І Божого тобі благословення!

З любов'ю, чоловік Юрій, сини Дмитро та Артем і вся родина

Земельний та соціальний відділи підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та орендодавці підприємства вітають з днем народження працівників підприємства

Тринц Василівну Савчук

Миколу Михайловича Даренка

Аллу Андріївну Талущу

Марію Іванівну Тавриленко

Наталію Миколаївну Борсук

Незабутніх вражень,
щасливих подій,
Здійснення задумів,
втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом
шлях життя рясніє,
Справджуються завжди
заповітні мрії.
Хай палають в серці
почуття високі,
А доля дарує повні
щастям роки.

11 травня день народження відзначила

Ольга Тригорівна Устищенко,

секретар Вертіївської сільради (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

Нехай душа у Вас ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,
Своїм теплом хай завжди сонце гріє,
Слова подяки линуць звідусіль.

В житті нехай все буде, що потрібно,
Без чого не складається життя:
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічно молода душа.

З повагою, староста села Мала Кошелівка Сергій Мішура та депутати Вертіївської сільради від села Мала Кошелівка

22 травня свій день народження святкуватиме

Микола Миколайович Рудка,

житель села Мильники (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

Щаслива мить для мене, сину,
Доросліше ти став на рік,
Така ріднесенька людина,
Нехай щасливим буде вік.

Оточують хай друзі вірні,
У час скрутного покличеш їх,
А шлях життєвий буде мирним,
Бажаю здійснен мрій усіх.

З любов'ю, батько Микола Рудка та вся родина

25 травня свій день народження відзначатиме

Ігор Григорович Мороз,

голова Вертіївської об'єднаної територіальної громади (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

Колектив Охніківського відділення «Дружба-Нова» (Кернел) (Трипільський р-н, Чернігівська обл.) та пайовики Компанії вітають з днем народження працівників відділення:

Руслана Віталіївна Тимошенка, Олександра Андрійовича Зінченка та Михайла Андрійовича Проценка

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень!
Від друзів щирих привітань,
Від зірок – здійснення бажань!

Від сонця – світла і тепла,
Щоб доля щедрою була!
Хоч не спинити часу лік,
Нехай щастить весь довгий вік!

Щоб спокій і мир панували в родині,
Щоб щастя всміхалося при кожній годині!
Нехай обминають Вас болі й тривоги,
Хай стелиться довга життєва дорога,

Хай легко працюється, гарно живеться,
Все вміється, множитьсся і удається!
Здоров'я міцного, щастя без краю,
Усього найкращого ми Вам бажаєм!

Усім колективом ми Вас вітаєм,
Щастя, здоров'я й удачі бажаєм,
Хай радість приносить Вам кожна година,
Від горя хоронить молитва свята,
Щасливою буде життєва стежина
Для Вас і родини на довгі літа.

З повагою, староста села Мала Кошелівка Сергій Мішура, депутати Вертіївської сільської ради від Малої Кошелівки та жителі села

У свій славний 30-річний ювілей вітання приймає **Роман Івакович Лещенко,** житель села Тхатівка (Срібнянський р-н, Чернігівська обл.). Мама, тато, а також вся велика родина зичать імениннику міцного здоров'я, легких життєвих доріг, благополуччя та процвітання!

30 літ! Хіба це вік?
Треба три таких прожити!
Ми вітаєм і бажаєм
Днів щасливих, золотих,
Щоб родило щастя рясно,
Все в житті було прекрасно,
Щоб усе могло і вмілось,
Квітнуло, веселіло!
Щоб в сім'ї завжди було
Любов, повага і тепло!

У теплу, погожу пору день народження відзначає **Станіслав Володимирович Бобир** із смт Варва (Чернігівська обл.). Імениннику – щирі слова привітань та добрі побажання адресують рідні та близькі люди, зокрема сестра.

Як хвили, що біжать одна по одній,
Біжать невинно день по дню роки.
І ось у Ваш день народження сьогодні,
Святкові Вам засяяли зірки!

Бажаємо і мужності, і сили,
Хай гарний настрій піднімає ввесь!
Щоб доля і удача Вас любили,
Щоб мрії заповітні всі збулись!

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Газета «У кожен двір» за сприяння компанії Кернел приймає вітання з ювілеями, днями народження, святковими подіями!

Якщо Ви бажаєте привітати на шпальтах видання своїх рідних, ласкаво просимо до нас! Замовлення приймаються щодня за номерами:

(066) 601-34-57, (068) 573-18-49!

Публікація побажання стане приємним подарунком для Вашої близької людини.
Привітання розміщуються безкоштовно.

ПЕРШІ ДЕСЯТЬ ПРИВІТАНЬ ГАРАНТОВАНО ПОТРАПЛЯТЬ У ЧЕРГОВИЙ НОМЕР ГАЗЕТИ!

Давайте разом дарувати щасливі миті, тепло та радість один одному!

→ ВАКАНСІЇ РЕГІОНУ

ДРУЖБА-НОВА

КЕРНЕЛ

АГРОНОМ

(Сумська, Чернігівська, Полтавська обл.)

Вимоги:

- ✓ Агрономічна освіта.
- ✓ Досвід роботи на земельній площі від 3 тис. га.

ФЕЛЬДШЕР ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

(смт Варва, Чернігівська обл.)

Вимоги:

- ✓ Ветеринарна освіта.
- ✓ Бажання працювати, навчатися та розвиватися.

ТРАКТОРИСТ С/Г ВИРОБНИЦТВА

(Чернігівська, Сумська, Полтавська обл.)

Вимоги:

- ✓ Досвід роботи на вітчизняній або імпорتنій техніці.

ВОДІЙ

(Чернігівська, Сумська, Полтавська обл.)

Вимоги:

- ✓ Наявність прав категорії С, D, E; допуску до ПНР.

МАШИНІСТ-КРАНІВНИК

(смт Варва, Чернігівська обл.)

Вимоги:

- ✓ Наявність посвідчення машиніста-кранівника.
- ✓ Досвід аналогічної роботи.

ЕЛЕКТРОГАЗОЗВАРНИК

(с. Глинськ, Роменський р-н, Сумська обл.)

Вимоги:

- ✓ Професійно-технічна освіта за відповідною спеціальністю.
- ✓ Відповідальність, бажання навчатися та працювати.

ОБЛІКОВЕЦЬ

(Чернігівська, Сумська, Полтавська обл.)

Вимоги:

- ✓ Вміння працювати з офісною технікою.
- ✓ Готовність до ненормованого графіку.

За довідками звертатися за телефоном:
(067) 462-45-54

Контактна особа:
Ольга Хоменко